

SONJA ĆIRIĆ

**Glasovi
Žute
sveske**

■ Laguna ■

SADRŽAJ

Utorak	7
Sreda	91
Četvrtak	135
Petak	179

UTORAK

– Boris, kao Boris Džonson?

– Da, ali i kao Boris Godunov, Karamazov, Jeljcin...

– Sve Rusi.

– Tačno, ali zato što trenutno ne mogu nikog drugog da se setim, a ne zato što ih nema. Siguran sam da i ovdje u Holandiji imate nekog Borisa, možda ga vi znate?

Još jedan primitivni Balkanac, to je njoj sada u glavi. Nisam navikao na intervjue; scenarista sedi i piše šta će i kako da se događa u filmu, a posle premijere novinari se sjate oko glumaca i reditelja, dok mene ni ne primećuju.

– Vi ste scenarista filma koji će biti deo trodelnog omnibusa, to je međunarodna produkcija ...

– Tačno. Prošle nedelje je dogovoreno da naš film bude na kraju te trilogije i da se snima u Amsterdamu. Osim srpske ekipe, u projektu učestvuju i kolege iz Meksika i Kine, a radni naslov omnibusa je *Ja sam migrant...*

– To je vrlo važna i aktuelna tema u celom svetu, a naša televizija joj je posvetila nekoliko serijala. Zašto ste izabrali baš Amsterdam za snimanje svoje priče?

– Zato što sam ja došao ovamo, došao sam iz Beograda...

– Aha, film je o vama, vi ste emigrirali?

– Daaa, moglo bi se tako reći... Ovo je film o svakom ko ode iz svog grada, stana, života, u pokušaju da vrati ono bez čega ne može.

– Zašto ste pobjegli iz Srbije?

– Nisam pobjegao i moj odlazak nema nikakve veze sa Srbijom, otišao sam zbog ličnih razloga... Nisam hteo da živim s nekim kome nisam potreban.

– Državi?

– Rekao sam vam: ne.

– Razumem... Kako ste se pripremali za pisanje scenarija o ovoj temi, da li ste posećivali migrantske kampove? Kako Srbija gleda na migrantsku krizu?

– Ako me pitate da li će ovo biti politički film – neće, a kampove sam video samo na televiziji. Ne razumem zašto svi misle da ako se snima film o migrantima, onda u njemu obavezno mora da bude žica oko državne granice, pucanje brodića pod teretom izbeglica, hladnjača puna ugušenih ljudi, uplakana musava deca i prelepe crne oči tamnoputih mladih žena? I zašto svi misle da su rat, teror i siromaštvo jedini razlozi zbog kojih će neko da emigrira? Pa ima toliko stvari koje ugrožavaju čoveka... Tvrđim da u životu samo jednog čoveka ima dovoljno materijala za film koji priča o svim ljudima na svetu.

– Možda je najbolje da nam na primeru vašeg filma objasnite kako vi vidite migrantski život. Evo, da počnemo od Amsterdama – koji delovi grada će se videti u vašem filmu?

– Ne znam precizno, ovih dana finiširamo scenario pa će se uskoro i to znati... Trebalo bi da se vide sve one

ulice i uličice u kojima pokušavam da budem prisutan, da nisam tamo – u beogradskom stanu 1800 kilometara daleko odavde – odakle sam otišao.

– Nisam sigurna da sam razumela, vi znači...

– Da, razumeli ste. Moj film je o čoveku koji je emigrirao iz svog života zato što se pretvorio u nešto što ne želi da bude. Da li vi znate kako je neizdržljivo, kako je nepodnošljivo... U stvari, evo ovako ćemo. Zamislite sledeću situaciju: jutro je, vi se budite, oko vas je sve isto kao što je bilo i pre nego što ste zaspali, osim što tu više nema mesta za vas. Suvišni ste, smetate, neko vas je odbacio, sami ste... Ne znam da li sam jasan, ali verujte, ako se u rođenom životu osećate odbačenim, to je podjednako strašno kao da ste u ratnoj zoni.

– Verujem. Zanima me da li vam je odlazak doneo mir? Ljudi koji beže od rata odu u državu u kojoj je mir kako bi mogli bezbedno da žive, pa po toj logici da li se znači vi ovde kod nas, u Holandiji, osećate prihvaćenim?

– ...

– Mislila sam: promenili ste sredinu, jezik, kuće, ljude, boje, mirise...

– ... ali sam i dalje tamo odakle sam otišao. U mislima, u duši...

– Razumem...

– Kad odeš iz zemlje, ne osećaš glad u stomaku nego u duši. To je bol kakvog nema. To je glad za onim što ti treba toliko mnogo da ne možeš da dišeš. Da apsurd bude veći, to što ti treba nestalo je mnogo pre nego što si krenuo... Nisam siguran da li dovoljno precizno objašnjavam.

– Zašto ste onda otišli ako stalno mislite na Beograd?

– Da bih se izmakao, sklonio... U stvari, da bih oslobodio prostor da se vrati to čega više nema, a što mi je

potrebno. Izvinite, ne mogu ništa konkretnije da vam kažem.

– Zašto baš Amsterdam?

– Ne znam, valjda da mi bude teže nego što jeste.

– Da se vratimo filmu. S obzirom na temu i na koproducente, film bi mogao da ima veliku gledanost.

– Mislite zbog Kine? Da, to je vrlo moguće. Mnogoljudna zemlja podrazumeva veliku posećenost bioskopi-
ma; nisam se bavio posećenošću meksičkih bioskopa pa ne znam kakva je kod njih situacija, a u Srbiji se gledaju
domaći i holivudski filmovi. Koliko znam, tako je manje-
više svuda. Pitam se da li će gledaoce Meksika zanimati
naša i kineska priča, odnosno da li će publiku u Srbiji i
Kini zanimati priče druge dve ekipe.

– Da li vas je ovom projektu privukla mogućnost zarade?

– Ne.

– Koristite beogradski broj telefona, a ne amsterdamski, zašto? Da li je to znak da ste ovde samo privremeno dok ne završite film?

– Ne znam, ovde sam tek pedeset i četiri dana.

– Okej... Ako se brzo ne sklonimo sa ovog mesta, oduvaće nas vetar, a vi ćete se smrznuti u toj tankoj jakni. Kakvo je vreme sad u Beogradu?

– Prilično je toplo za oktobar, dovoljni bi vam bili kratki rukavi.

Bio je to kraj intervjuja, pozdravili smo se, i svako je krenuo svojim putem. Pojma nemam da li sam rekao sve šta treba, a i nešto me je baš briga. Kome može da koristi to što ja najavljujem naš film na tamo nekom amsterdamskom kanalu, nisam zapamtio ni koji je. Kako se zove novinarka? Marta... nekako. Nisam siguran.

Hodao sam i hodao ne bih li smislio kako da saopštim Stojanu da ne očekuje scenario koji je dogovoren. Žao mi je, ipak me ne zanima mladi naučnik koji je otišao iz Srbije zato što država nije bila zainteresovana za njegov rad. Probao sam, scenario je moglo bi se reći gotov, ali ja ga ipak ne bih. Bolje je nešto što je neočekivano, a znam i šta bi to bilo.

Stojan je bio šokiran. Kako, zašto, dobili smo pare za naučnika a ne za tamo nešto drugo, šta da kažem ljudima, izbaciće nas iz projekta, da li si ti normalan, imaš napisan scenario, ne razumem te, bacićeš pola godine rada, tema je odlična, angažovana, država protiv pojedinca, da li si ti normalan, celu stvar dovodiš u pitanje, i šta je to drugo o čemu hoćeš da pišeš – vrištao je iz mog telefona.

O sebi hoću da pišem. Ja sam migrant.

Bolje je ovako, rekao sam mu, verzija s naučnikom je bila sranje, video si da će i Meksikanci imati film o pacēniku koji nije uspeo u svojoj zemlji pa se svim silama trudi da ga zavole u tuđoj. Hajde da mi uradimo nešto neočekivano, slušaj me, biće dobro, napisaću nešto o čemu znam da pišem, što sam proživeo, ja ne znam ništa o tom mladom naučniku iako sam proveo nedelju dana u njegovoj laboratoriji, nije mi legla njegova priča, šta da radim, kriv sam, ali zato sve znam o braku u kome si suvišan i sam!

I Stojan je rekao u redu, piši.

Stojan je okej tip. Ovo će biti peti film na kojem sarađujemo, produkciju drži u malom prstu, posećujemo se po kućama, meni i Jeleni njegova Lidija malčice ide na živce, ali su inače u redu. Trenutno, Stojan je jedini čovek na svetu koji je na mojoj strani. Pita me je da li mi treba pomoć da skupim materijal s obzirom da do petka, za tri

dana, treba sve da završim. Rekao sam ne treba, imam ceo materijal, ne brini, evo mi ga u glavi. Završiću do petka, videćeš. I hvala ti što ću sad imati opravdanje zašto od jutra do sutra nemam drugih slika u glavi osim onih u kojima je Jelena.

Pošalji mi makar nekoliko rečenica da imam da pokazem monstrumima kad shvate u šta si nas sve uvalio, zavapio je Stojan na kraju, jasno mi je da nemaš ni s od sinopsisa, ali pošalji bilo šta, likove na primer, tek da imam predstavu zbog čega ćemo svi da propadnemo.

Evo, odmah ću, i napisao sam mu mejl.

Neka se likovi za sada zovu kao u stvarnosti, lako ćemo da ih prekrstimo: Jelena, ona je novinarka i ima 38 godina. Njen muž je Boris, on je scenarista i ima 42 godine, njihova ćerkica Lenka ima četiri i po godine. Tu je i Milen, Jelenin brat po ocu, ima 22 godine i studira književnost, nije važno koju. Oni su glavni likovi.

Priča se odvija jednog oktobra u Amsterdamu, i dva meseca pre toga jednog utorka, srede, četvrtka i petka u Beogradu, još uvek ne znam gde i kada, a ni kako će se završiti.

Film je nastao po istinitoj priči. To je važno znati.

Priložio sam mu i uzorak materijala.

Utorak.

Prošlo je podne, vreme kad Jelena kao i svakog utorka završava tekst. U krevetu je, ne želi da gubi vreme na presvlačenje i slično zato što mora da ga završi i pošalje svom uredniku Vlasti najkasnije do dva. Premešta se po krevetu tražeći mesto na kome će joj sinuti ona prava reč

bez koje neće biti zadovoljna ni tekstem ni sobom. Pored nje na pokrivaču je šoljica sa ostacima kafe.

Sto puta sam joj rekao: skloni šoljicu, ako se prevrne, moraćemo da bacimo pokrivač, šteta bi bilo, taj pokrivač je za nas tkan. A ona mi je sto puta odgovorila: neću ti dati da ga baciš, ovaj pokrivač je naš pokrivač i sa flekom i bez fleke. I nijednom nije sklonila šoljicu.

Da sam sad tamo, uskoro bi me pozvala da čujem šta je napisala i kažem joj šta da ispravi, kao i svih prethodnih devet godina koliko znam da Jelena postoji na svetu.

Zato sada mogu da mislim samo na nju i ni na šta drugo, kao što ću zbog nečeg drugog i sutra, i ko zna koliko još sledećih dana, takođe moći da mislim samo na nju, eto zato nemam drugu priču osim ove, napisao sam mu.

Okej, odgovorio je. Ali samo da znaš, više niko nikada na celom svetu neće hteti da radi sa tobom, a ja sam lud što pristajem da se zbog tebe boksujem sa *Eurimagesom* i ostalima od kojih smo uzeli pare za naučnika. Šta ako ne pristanu?

Pojma nemam, Stojane, hajde da mislimo pozitivno.

Jelena, dakle, otkako sam otišao, Milenu čita tekst koji piše utorkom. On je svojoj sobi, i dok iščekuje da ga ona pozove, lista vesti po internetu. Vrata njegove sobe su kao i obično otvorena, zato što Jelena tako hoće.

Hoćeš da dođeš kod mene ili mogu odavde da ti čitam?

Je l' me čuješ? Nešto sam se zabagovala, a vidi koliko je već, nemam vremena.

Milen ćuti.

Ne zato što nema šta da kaže ili zato što ne govori sa Jelenom, a nije ni nem niti je depresivan više od bilo koga od nas. Milen ima neke svoje razloge zbog kojih je odlučio da ćuti i ja to poštujem. Za film je važno znati da dok ćuti, Milen razgovara u sebi sa svakim ko mu se obrati, samo se to ne čuje.

Ne vredi, daleko si. Nema veze, doći ću ja kod tebe.
Je l' ti je to okej?

Jelena i ja smo se upoznali jednog utorka na aerodromu u Surčinu, kasnio je avion za Ohrid četiri sata. Poludeo sam od dosade i nervoze.

– Da li možete malo da se smirite, pokušavam da se koncentrišem i mnogo mi smeta što se vrtite, ne mogu da mislim! Ili se smirite ili se premestite!

Nisam mogao da verujem da mi neko tako nešto kaže usred one gužve. Reč joj nisam rekao, mislim da je čak nisam ni pogledao, samo sam počeo demonstrativno da skupljam svoje stvari.

– A mogli biste i da ostanete, da budete korisni i sebi i meni. Ja ću da vam pročitam svoj tekst koji zbog vas ne mogu da sredim, a vi ćete da mi kažete šta mislite.

I ostao sam.

Da sada Jelena čita meni a ne Milenu, Lenkica bi mi se lako, kao mače, uspuzala u krilo, brzo bi oko nas poređala Čuri Murija, Raščupetanku i ostale koje je mogla da pone-se, upozorila ih da budu mirni i da pažljivo slušaju, i onda bi oni kao u pozorištu gledali Jeleninu monodramu onoliko koliko po Lenkici traje prvi čin, najčešće minut-dva.

Jelena ne primećuje da je Milen ne gleda.

Pišem komentar, vrlo je važno, slušaj: „Jedna od svakodnevnih a većito aktuelnih tema je sloboda mišljenja i govora. Da li mi precizno znamo šta je ta, jedna od osnovnih, tekovina demokratskog

društva kome pripadamo?“ Namerno sam napisala da li MI znamo, a ne da li SE zna, zato što je neophodno da definisan stav šta je to sloboda mišljenja i govora postoji u praksi, odnosno da ga ljudi poštuju i sprovode. „Skoro svako od nas bi znao da objasni šta znači sloboda mišljenja i govora. Međutim, ako malo zagrebete po datim odgovorima, videćete da ta sloboda u svim strankama ima dve opcije: za i protiv. Ako si za nekog ili nešto, onda si protiv onog koji nije za tog nekog, odnosno to nešto.“

Ne, nije dobro! Ili kaži šta hoćeš, ili nemoj ništa! Zašto uvijaš? Deluje kao da se bojiš. Ako se bojiš, onda nemoj ni da pišeš o tome!

Milen nikad nije napisao nijedan novinarski tekst, ali je ipak pomislio ovo što je pomislio.

Jelena teatralno zatvara laptop i kaže:

Uvijeno je, zvuči kao da se bojim, kao da bih i jare i pare. Ne valja. Htela sam da kažem da i u opoziciji vlada pravilo „ko misli kao ja, taj je okej, a ko ne misli kao ja, taj je izdajnik“. I da je strašno što se opozicionari tako ponašaju zato što oni insistiraju na različitosti mišljenja, sučeljavanju mišljenja, debati i svemu ostalom na tu temu, ali samo deklarativno. Čim se neko usudi da kaže – drage kolege niste u pravu, ostali skoče na njega, proglase da je izdajnik. Ja mislim da je u opoziciji tako nešto nedopustivo. Razumeš?

Razumem, s tim što to što si sad ispričala nigde ne piše.

Šta sad da radim, nemam baš mnogo vremena...

Da je Boris tu, on bi znao.

Imala sam i primer iz života, ali sam ga izbrisala. Znaš ono kad su me pre neki dan Olgica i Violeta napale da nisam za ove naše zato što... Koliko je sati? Jao, bože, samo gubim vreme s tobom. Ko zna da li me ti uopšte i slušaš.

Stalno, i kad ne bi htela.

Besmisleno je, sve je besmisleno! I što ovo pišem i što ti čitam. Čemu uopšte služe komentari? Da neko ko ga pročita pomisli: vidi, vidi, možda je Jelena u pravu? Gluposti! Šta koga briga šta ja mislim o slobodi mišljenja. I šta koga uopšte briga za slobodu mišljenja! Svako ima svoje brige, gledaj od čega se živi, to je ljudima važno.

Zašto o tome ne pišeš? To je dobra tema: nemanje zajedničkog interesa, sloboda više nikog ne zanima. Svako je samo sâm sebi važan, i možda još poneko od koga ima koristi! To je aktuelna tema, a pritom, da me ne shvatiš pogrešno, tebi vrlo bliska.

Mediji eventualno mogu da posluže za izveštavanje da li će ili neće pasti kiša, u kojoj ulici je saobraćajni

zastoj, da li je poskupeo peršun, znači – kao informatori. Ali da komentarišu svakodnevicu, to ne. Zašto bi to radili kad svi sve znamo i vidimo? I svako ima svoje mišljenje o svemu. Besmisleno je... Da li ti mene uopšte slušaš ili samo sediš pored mene? Kako možeš tako? Pa bar se okreni da znam da me čuješ...

Znaš da nisam gluv.

... Iskreno da ti kažem, ponekad pomislim da bi mi bilo lakše da si gluv. Ignorišeš me, a to me boli. Stvarno nema smisla, nema!

Kome to govoriš, meni ili Borisu?

Isti si k'o Boris! Jednom ću možda saznati zašto to radiš, ako pre toga ne oderem grlo pokušavajući da doprem do tebe.

Da li si ti tu za mene kad mi trebaš?

Da nas neko sluša i gleda sa strane, pomislio bi: luda žena – samu sebe pita, samoj sebi odgovara! Kad bih barem znala da li uopšte dopre do tebe bilo šta od ovoga što ti govorim! Znam da me čuješ, doktorka Banović kaže da su ti uši okej. I uši i mozak su ti okej.

I ti nisi gluva i mozak ti je okej, ali ipak ne čuješ šta ti govorim.

Dobro, nećemo sad o tome. Biće jednom onako kako treba da bude, treba verovati. Ja verujem. Ja stvarno verujem da kad nešto mnogo želiš, do neba i preko neba, da ti se onda to i ostvari.

Dokaži to na Borisu. Zašto ti se ne javlja? Da li zato što ta tvoja teorija ne valja ili ti ne želiš dovoljno? Izaberi!

Jelena opet gleda u svoj tekst na ekranu.

Ne, ovo je stvarno baš bez veze. Dobro je da Boris nije tu, on je lovac na greške, mogu da pretpostavim šta bi mi on rekao. Piši ponovo, to bi mi rekao. Nemam vremena, šta da radim? Kako da ispravim?

Hoćeš da ti ja ispravim? To bi htela?

Pitam gluposti, baš tebe briga! Šta sad da radim? Da kažem Vladi da umesto komentara objavi nešto drugo? To je u našoj redakciji okej, niko mi ne bi uzeo za zlo... Vlada je najbolji od svih mojih urednika, voli novinare, što, veruj mi, nije česta pojava.

U ovom trenutku iz naše sobe prolama se Jelenin alarm. Prvo sa mobilnog telefona, a za deset minuta će se čuti i onaj na satu.

Čoveče, kako je mene to nerviralo! To nije bio jedan, to je bilo nekoliko alarma! I to svaki dva puta u razmaku od deset minuta, za svaki slučaj! Totalno neopisivo

nepodnošljivo! Prvi bi zvonio u pola pet ujutro da je opomene da treba malo i da odspava zato što piše još od sinoć, pa onda u deset da je probudi zato što treba da završi to što je pisala do jutros, a treći put, evo ovaj koji je sto posto upravo zvonio, znak da polako treba da završava sa pisanjem, da će uskoro dva sata, da ističe rok, da je kraj.

Treba uskoro da pošaljem tekst. Kako da ga popravim? Da ti pročitam do kraja, možda nije tako strašno, možda je samo početak bez veze, hoćeš?

Nemoj, ponašaj se kao da je sve kako treba. Uostalom, sama si rekla da to niko ne čita.

Ne ide mi se u redakciju. Šta ću tamo? Osećam se k'o strano telo. Poslala sam tekst, to je sve što im s moje strane trenutno treba. Nikom tamo nije do mene... Ali nije samo u tome stvar, svi znaju da je Boris otputovao pa će da me propituju, a to mnogo ne volim. Odvratni su! Ne zanima njih kako je on i šta radi, nego da li smo nas dvoje okej. Čudno im je što je otputovao sam, mi smo uvek svuda zajedno išli, znaš to...

Znam, i po čarape i po...

I po čarape, i po cigare... Zavidni su, zašto meni da bude bolje nego njima, pući će od zavisti! I sad bi hteli da prokljuve da li s nama stvarno nešto ne valja kao što se nadaju. Upilje mi se u lice pa kopaju, kopaju, u mozak bi da mi prodru samo da se

nahrane, a hrane se tuđom tugom i neuspehom. Da li im posle bude lepše i bolje u životu? Zamisli kakav je to čovek koga može da obraduje tuđa nesreća?... Znaš da me je pre neki dan ona rospija Slađana pitala – otišao je? sam? a delovali ste kao da i piškite zajedno! Htela sam da je gađam stolicom.

Gubiš vreme, treba da ispraviš tekst, da ga pošalješ...

Ma, nije važno... Bolje da odem! Neka me pogledaju u lice i pitaju šta ih zanima! Svega ovog ne bi bilo da Borisu nije naspelo da ode u tu koloniju, ja njemu nikad tako nešto ne bih napravila! Okej, idem. Neću dugo. Šta ćeš ti da radiš?

Sve što ne mogu dok si ti tu.

Suvišno pitanje, znam, prepisivaćeš knjige, radićeš isto što radiš otkako si došao kod nas. Nije mi jasno zašto, ko još prepisuje knjige, ali nemam snage sad još i zbog toga da se nerviram. Radi ti šta god ti je volja, bitno je da radiš. Doktorka Banović je tako rekla: da radiš šta god ti se radi.

Znao sam da Milen nije baš toliko lud i blesav da prepisuje knjige sa spiska lektire umesto da ih čita kao sav ostali svet, znao sam i zašto je po ceo dan za kompjuterom, ali joj nisam rekao. Milenu je to bilo izuzetno drago.

Šta da obučem, kako je napolju? Rekli su kiša će, ali tek uveče.

Kratki rukavi. Boris bi ti rekao da duva malo više nego što bi trebalo, pa je njemu bilo dovoljno u dugim, ali tebi će biti dobro u kratkim.

Uvek sam pitala Borisa kako je napolju, i ni jedan jedini put nije pogodio. Znaš zašto nije? Zato što uvek isključivo polazi od sebe. Ja mislim da ako te neko nešto pita, kao na primer šta da obučem, ti treba da odgovoriš šta bi njemu odgovaralo, a ne tebi. Nema veze, navikla sam. Čini mi se da je na te-veu pisalo da je 25 stepeni, ali nisu pominjali vetar. Meni deluje kao da prilično duva, kako čovek da izađe na vetar uz 25 stepeni u avgustu? Svuda sve samo problem do problema.

Drama Queen! Da li ti bude lakše kad kukaš? Da li misliš da ti kuknjava dobro stoji? Šta hoćeš time da postigneš? Skreneš pažnju?

Jelena uzdahne, sporo se iskobelja sa Milenovog kreveta. Izađe. Da proba da dotera tekst, pa da ga pošalje redakciji, pa da se obuče.

Kako bi se to nazvalo: rutina ili monotonija?

Kad je Jelena proletos dovela Milena kod nas, rekla je: ja sam mu sestra po ocu i moram da mu pomognem. Pomislio sam da preteruje, da njemu ne treba njena pomoć, da se njih dvoje čak ni ne poznaju.

Milena niko ništa nije pitao.

Međutim, sad mislim da je dobro uradila: ona i Lenkica su manje same od kako mene nema, on sebe doživljava muškarcem u kući, što može da mu čini dobro, a meni je bilo lakše da odem zato što Jeleni ostavljam nekog ko će moći da joj umesto mene zameni sijalicu ili dohvati nešto što je visoko. Te i tome slične situacije odavno su bile jedine zbog kojih bi primetila da postojim.

Iz naše sobe čuje se čangrljanje vešalica u plakaru, i Milen zna da će mu za sekund-dva Jelena doviknuti:

Je l' može ova? Tirkizna?

Naravno da može! Odličnu si izabrala, nju obući!

Boris tvrdi da sam stalno u tirkiznom i u plavom.

Pa i jesi.

I da mi se stalno jedu špageti. Nije tačno, volim ja i belo i plavo i žuto i ljubičasto, i picu i salatu, volim razne salate... Svašta ja volim, osto koliko i on voli da mi nalazu zamerke... Reći ću ti nešto, iskreno: ponekad pomislim da je dobro što je otišao u tu koloniju, da malo i ja prodišem. Eto, rekla sam! Razumljivo je što sam umorna od... Znaš, nije lako živeti s njim, stalno očekuje da mu ugodiš, da bude onako kako on hoće i to kad hoće... Kad se vratim iz redakcije, pravićemo neku klopicu, može?... U pravu si, obući ću ovu, volim je.

Jelena se sporo sprema.

I Milen ne zna šta će sa sobom za to vreme. Nervozan je dok čeka da ona ode, a on ostane sam, pa posprema sto zato što je sve ostalo u njegovoj sobi u najvećem redu.

Milen ima neverovatno malo stvari, pa sad nema šta ni da posprema. Zato poravnava tastaturu kompjutera sa mišem, ređa olovke u šarenoj posudici koju mu je poklonila Lenkica prvog dana kad je došao kod nas, namešta obeleživač strane u knjizi tako da bude paralelan sa ivicom, i posle toga više ne zna šta će sa sobom.

Dok Jelena nije dovela Milena kod nas, to je bila naša radna soba, a u njoj naša dva stola sa dva kompjutera okrenuta jedan prema drugom tako da smo mogli da se gledamo i ćaskamo, ili da zaklonjeni iza ekrana radimo svako svoj posao. Da bismo dobili prostor za Milenov krevet, izbacili smo moj sto. Ostavili smo mu policu na kojoj su u naše vreme stajale aktuelne knjige, novine, katalozi i slično, a Milen ju je iskoristio da po njoj poslaže sve svoje knjige, ukupno pet komada, i neke sitnice. Ostavili smo i Jelenin sto i kompjuter. Treba mu, on sprema ispите, rekla je. Moj radni prostor je postalo ćoš u dnevnoj sobi, gde ja nisam mogao da pišem zato što je gužva; uvek je neko ili gledao te-ve ili mu se ćaskalo. Jeleni to nije ni palo na pamet.

Nisi čuo kad sam ušla, izvini...Htela sam samo da ti se javim, idem ti ja sad, brzo ću.

Da li si ponela kišobran? Kažu, kiša će.

Šta ćeš ti da radiš?

*Zašto me stalno pitaš šta ću da radim dok ti nisi tu?
Znam da te ne zanima.*

Jelena mu mahne pre nego što za sobom zatvori ulazna vrata stana i – nastane tišina.

Milen voli kad ostane sam. To je jedino vreme kad može da piše roman.